

KRKONOŠSKÉ VÝLETY ZÁPAD

www.krnapp.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfzp.cz

Krkonošský národní ark: seznamte se s krajinou, kterou jinde na světě neuvidíte

Krkonošský národní park, založený v roce 1963, je ochranným štítem křehké přírody Krkonoš. Střeží příběh jedinečné krajiny, který se píše již od období starohor a do nějž v posledních staletích zasahuje také lidská ruka. Kombinace v Evropě ojedinělých přírodních poměrů a působení člověka vytvořila z Krkonoš prostředí, které je neobyčejně různorodé. **Lesy, kvetoucí louky, mokřady, vodopády a arкто-alpínská tundra** jsou nejvýznamnějšími a nejobdivovanějšími fenomény.

Na výletech, které jsme pro vás připravili, nabízíme příležitost všechny tyto výjimečnosti spatřit na vlastní oči.

Važme si každého kroku těmito vzácnými místy. Procházejme domovem ohrožených druhů rostlin a živočichů s pokorou zvaného návštěvníka. Naslouchejme příběhům, které hory šeptají. Pochopíme, že jejich ochrana je naším společným úkolem i posláním.

o sah

- Sojčí stezkou na rozhlednu Žalý – 2
- Na Farmu Hucul a Harrachovu skálu – 6
- Historickým centrem Jilemnice – 10
- Do Víchové za Kavánovými obrazy – 14
- Okolím Jestřabího v Krkonoších – 18
- Do Poniklé za dědictvím UNESCO – 22
- Vysocký naučný okruh – 26
- Po trati Pojizerský Pacifik do Pasek nad Jizerou – 30
- Z Františkova na Hlídky na Stráži – 34
- Z Rokytnice přes Dvoračky do Harrachova – 38
- Z Harrachova na Krakonošovu snídani – 42
- Pravidla chování v KRNAP – 46
- Jak se připravit na horskou túru – 47
- Co dělat při setkání s vlkem – 48

Horská louka

1 Sojčí stezkou na rozhlednu Žalý

Není vždy jednoduché sladit přání všech členů rodiny. Na této trase to však jde vcelku obstojně. Benecko nabízí čerstvý horský vzduch, mnoho slunečných dní v roce a výhledy do kraje. Děti bude bavit 3D bludiště i objevování hravých prvků na naučných stezkách. Výšlap na rozhlednu Žalý bude výzvou pro všechny a pohled z krásné kamenné rozhledny pak všechny odmění. Po návratu na Benecko se nabízí mnoho dalších možností zábavy i sportovního využití.

Základní údaje o výletu

délka: 5,4 km

časová náročnost: 2,5 h

převýšení: 218 m

průběh trasy: Benecko – rozhledna Žalý – Zadní Žalý – Benecko

doprava a parkování na Benecku zaparkujte na placeném parkovišti P3.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/jolutafeku>

Výhledům na západ dominuje liberecký Ještěd

Co na trase vidíte

Benecko

Benecko je ideálním výchozím bodem mnoha výletů. Příjemné rodinné středisko s veškerým potřebným zázemím je zároveň dost daleko od rušnějších areálů. Večer slunce zapadá za Kotel, ráno voní vyhlášeným čerstvým luftem. Ne nadarmo se Benecko přezdívá „vzdušné lázně“. Máte-li s sebou kolo, užijte si místní singletrack. Pokud dáváte přednost inline bruslím, využijte jednu z mála krkonošských tras pro ně vhodných – z Benecka na Rovinka. Pěšky to jde skoro do všech stran, nebo i jen v rámci obce, po naučných stezkách zábavných nejen pro děti. Když počasí nepřeje, je tu Dílnička pro šikovné ruce i vnitřní lanový park.

3D bludiště

Dvoupatrový hrad z provazů a dřeva stojí u horní stanice lanovky Kejnos. Za vstup zaplatíte pomocí QR kódu a děti vpustíte do bludiště plného překážek, které prověří jejich zdatnost i důvtip. Po schodech vystoupají rovnou do druhého patra, kde číhají nástrahy síťového tunelu, jeskyně a opičárny. Až je zdolají, do spodního patra sešplhají po žebříkách. I tam jsou přichystané nevšední prolézačky jako sluníčka, tlapky, harfa, hrazdy a propasti.

O větší děti se nemusíte bát a klidně si užijte odpočinku na lavičce. Kdyby se jim některá překážka zdála přece jen příliš

náročná, mohou většinu z nich obejít po pevné pochodové lávce. Po stranách jsou nainstalované ochranné sítě proti pádu. Malé děti ve věku od 3 do 6 let však mohou potřebovat pomoc dospělé osoby, která by je proto měla bludištěm doprovázet.

Hravá naučná stezka Sojkoviny

Kdo by neznal Krakonošovu věrnou pomocnici, sojku všudybylku s modrými peříčky na křídlech. Tahle ptačí špiónka je nejvěrnější

pomocnicí samotného Krakonoše a svůj výrazný hlásek využívá k varování před vetřelci. Krakonoš si ji také nevybral náhodou. Patří mezi nejchytřejší ptáky naší přírody. Má skvělou paměť a nikdy nezapomene správnou cestu. Vás povede od hotelu Zlatá vyhlídka kolem rozhledny Žalý a zpět na Benecko. Hravá naučná stezka Sojkoviny má celkem 7 zastavení, pokud byste chtěli potkat všechna, musíte si trasu protáhnout až na Rovinka. Během cesty si děti zkusí, jaké by to bylo být sojkou, jak sojka sází stromy do stromů nebo jak z lesa odletí celé hejno sojek, aniž by si toho někdo všiml.

Hravá naučná stezka Sojkoviny

Krkonošské cyklobusy

Rozhledna Žalý

Kamennou rozhlednu Žalý nechal nad Beneckem vystavět hrabě Jan Harrach v roce 1892. Tyčí se do výšky 18 metrů a dodnes ve své původní podobě nabízí krásný kruhový výhled na Krkonoše i do dalekého kraje. A to přesto, že stromy okolo rozhledny za těch více než 130 let trochu povyrostly... Určitě k ní z vaší trasy odbočte a vyšlápněte 89 schodů za krásným rozhledem. Za dobré viditelnosti ti nejvíc bystrozrací dohlédnou třeba až do Hradce Králové.

Benecká přírodní stezka

Malý kousek trasy půjdete synchronně s Beneckou přírodní naučnou stezkou. Pokud se na Benecko plánujete vrátit, určitě ji zařadte do plánů. Vede po příjemných cestách a seznámí vás s lesními zvířátky, rostlinami

i houbami. Na každém zastavení je hra, aby to seznamování děti hezky bavilo.

TIP: Krkonošské cyklobusy

Právě na Benecku vznikla myšlenka na vytvoření cykloturistických linek, které by propojovaly celé pohoří a vozily cestující s koly či bez nich i po trasách, které běžné linky neobsluhují. A zároveň by turistům usnadnily cestu na hřebeny, která je často náročná. Od prvního ročníku Krkonošských cyklobusů uplynulo již více než 20 let a svůj účel stále plní dokonale. Výjimečná je především páteřní trasa, která spojuje Harrachov a Pomezní Boudy v Horní Malé Úpě. Další linky zajíždějí například na Špindlerovu boudu, Zlaté návrší nebo na Strážné. Využijte je během vašich výletů k dopravě na start nebo do cíle. Jezdí od konce května do konce září a jejich jízdní řády najdete na webu www.krkonoše.eu/krkonosse-cyklobusy.

2 Na Farmu Hucul a Harrachovu skálu

Z Benecka se na Horní Mísečky již dávno chodívalo přes tři kopce za výhledy z vrcholu Šeřín i Harrachovy skály. Naše trasa však z této cesty odbočuje, aby vás zavedla na farmu na Janově hoře za setkáním s huculskými koni, kteří se prohánějí po kvetoucích horských pastvinách. Říká se, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu, a co teprve pohled na Krkonoše! Nebo si více užijete ikonickou vyhlídku z Harrachovy skály?

Základní údaje o výletu

→ **délka:** 20,5 km

časová náročnost: 7 h

převýšení: 595 m

průběh trasy: Benecko – Rovinka – Farma Hucul – Černá skála – Harrachova skála – Labská, Špindlerův Mlýn – Třídomí – Rovinka – Benecko

doprava a parkování vzhledem k časové náročnosti výletu bude lepší využít vlastní automobil. Na Benecku zaparkujte na placeném parkovišti P3.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/lecufapara>

Farma Hucul

Co na trase uvidíte

Rovinka

Významná křižovatka turistických i cyklistických tras leží ve stejnojmenném horském sedle. Cesty se tu rozbíhají celkem do sedmi stran. Na poutníky přicházející ze všech směrů čeká odpočinkové místo, altán i příjemné občerstvení.

Farma Hucul

O horalech se říká, že jsou skromní a houževnatí. Proto se k nim tak skvěle hodí huculští koně, kteří oplývají stejnými přídomky. Navíc jsou svalnatí, silní, mají jistý krok, a tak se dobře pohybují v horském terénu. Poznáte je podle mohutné stavby

těla, silných nohou a husté rozčepýřené hřívy. Farma Hucul takové koně chová už mnoho let a počtem i kvalitou se místní chov řadí mezi nejlepší v republice. Na pastvínách, které sahají až do nadmořské výšky 1 100 metrů, místní hospodáři odchovali více než 300 hříbat. Láska k přírodě i zvířeti je tu cítit. Koně jsou odchováni pastevním stádovým způsobem, který je pro ně přirozený. Pohybují se svobodně na 170 hektarech horských luk, o které je pečováno stejně přirozeně, proto si zachovaly svou pestrost a krásu. Do stájí jsou koně zaháněni pouze o nevlídných zimních nocích.

Úbočí **Janovy hory** je místo s trochu drsnou, ale podmanivou atmosférou. Zdobí ho panorama hor i pohled do údolí Jizery. Máte-li čas, zařídte si předem krátkou výjíždku v koňském sedle. Projedte voňavé kvetoucí louky i zelené pastviny ve společnosti ušlechtilého zvířete.

Bucharova cesta

Se jménem někdejšího řídícího učitele z Dolních Štěpanic, jednoho ze zakladatelů české turistiky a lyžování v Krkonoších **Jana Buchara** se v nejvyšších českých horách setkáte často. A není divu. Byl jedním z prvních krkonošských lyžařů, spoluzaložil Svaz českých lyžařů a stal se jeho prvním předsedou. Organizoval horské túry i propagační přednášky, aby představil krásu hor a pozval k výletům širokou veřejnost. Podílel se také na značení cest.

Bucharova cesta byla v průběhu let několikrát přeznačena. Původně pokračovala z Horních Míseček přes Špindlerův Mlýn a jižní svah Kozích hřbetů k Luční boudě. Do současné podoby, ve které vede z Jilemnice přes Bencko a Horní Mísečky k prameni Labe, byla přetrasována ještě později. A úsek Svatý Petr – Luční bouda, který z trasy vypadl, je dnes označován jako Stará Bucharova cesta.

Harrachova skála

Svorový skalní výčnělek pod vrcholem Mechovince je vyhledávaným cílem od samého počátku turistiky v Krkonoších. Již v roce 1893 bylo na jeho deset metrů vysokém výchozu, který vystupuje ze strmé hrany hřebene jako přírodní visutá vyhlídka, vybudováno železné zábradlí. Proč se toto místo těší již více než 100 let takové oblibě, pochopíte, až se sami potěšíte jedinečným výhledem. Pochopíte i kouzlo, které si přes veškeré změny uchoval Špindlerův Mlýn. Právě odtud ho uvidíte jako malebné středisko tepající v pevném sevření hor. Díky dosud nízkému okolnímu porostu přehlédnete celý centrální hřeben Krkonoš, ohraničený Kotletem na západě a vrcholem Pláně na východě.

Labská přehrada

První přehrada na řece Labi slouží k ochraně před povodněmi od roku 1916. Nesporně ale také zdobí Špindlerův Mlýn, o čemž se přesvědčíte, až budete pod vrchy Černá skála a Šeřín procházet osadou Labská. Elegantní stavba zachytává převážnou část sněhových vod, navíc zde také pracuje vodní elektrárna. Hráz je vysoká 41,5 metru a délka vodní nádrže je 1,2 kilometru. Až budete někdy přehradě blíže, projděte se po silničním mostě a užijte si pohled přes vodní plochu. Nebo stejnou cestu urazte na laně díky atrakci zip line. Až bezpečně dorazíte na druhý břeh a adrenalin se odplaví, podívejte se na vzdušní líc, kde uvidíte iniciály RČ jako Republika československá.

3 Historickým centrem Jilemnice

Výlet sice vede historickým centrem města, ale skutečně si ho užijete i s dětmi. A to díky kocouru Vavřincovi, který vás bude provázet. Začněte tedy návštěvou informačního centra, kde dostanete tištěného průvodce. Vavřinec moc dobře ví, co a jak dětem vyprávět. Navíc můžete cestou odpovídat na otázky, luštit křížovku, a pokud se vám vše podaří, čeká vás na konci výletu, opět v informačním centru, odměna v podobě razby vlastní mince.

Základní data je o výletu

délka: 1,8 km

časová náročnost: 1 h

převýšení: 26 m

průběh trasy: Masarykovo náměstí – zámecký park – Krkonošské muzeum – Zvědavá ulička

doprava a parkování Jilemnice je významným dopravním uzlem a dobře se sem proto dostanete autobusem i vlakem. Vlaky do Jilemnice míří od Martinic v Krkonoších a Jablonce nad Jizerou. Linkové autobusy téměř ze všech směrů. Jilemnickí projíždějí též linky Krkonošských cyklobusů. Pokud jedete autem, zaparkujte na neplaceném parkovišti u bývalého pivovaru.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/povepupaka>

Jilemnický zámek

Co na trase uvidíte

Krkonošské muzeum Jilemnice

Zámek ze 16. století nechal do současné podoby přestavět hrabě Jan Harrach. Vzhledem k jeho lásce k horám zde na rozdíl od svých předků velmi rád pobýval, a proto také o zanedbaný zámek náležitě pečoval. I přes nákladné úpravy a přístavby mu zachoval střídmy renesanční vzhled. Zámek obklopuje zámecký park, který doporučujeme projít a zamířit směrem k dětskému hřišti nad ním.

Nyní je zámek výstavním prostorem Krkonošského muzea Jilemnice. Co takhle nahlédnout i do hraběcích komnat? Prohlédněte si vybavenou ložnici, jídelnu, pánský salon i dámský budoár. Dětem se bude líbit také mechanický **Metelkův betlém**. Vidět mistrnou práci, díky které se andělskou písni rozhybe 142 figurek, je zážitek pro malé i velké, a to nejen o Vánocích.

Další expozice jsou umístěny v sousední budoově **bývalého pivovaru**. Tam se můžete s dětmi podívat, na jakých lyžích se začínalo lyžovat a kam se tento sport v průběhu let posunul. Expozice zachycuje vývoj lyžování od zavedení lyží do českých zemí až do roku 1938.

Kavalír Jan Nepomuk hrabě Harrach

Málokteré jméno rezonuje Krkonošemi s takovou úctou jako právě jméno Jana Harracha, proto se hodí si tuto velkou osobnost krkonošských dějin před jejím sídlem připomenout.

Vizionář s krkonošským srdcem, vlivný politik a mecenáš otiskl svou stopu do horských cest, lesů i půdy. Ovlivnil a úspěšně posunul četná hospodářská odvětví. Svou laskavostí, čestnou povahou, hlubokým sociálním cítěním a vlastenectvím získal oblibu a přízeň horalů. Nezapomínal naslouchat jejich příběhům, chodil mezi

prostý lid, nebál se vkročit do chléva či na pole.

Hraběcí glanc v kombinaci s těmito ušlechtilými hodnotami je nedílnou součástí jeho odkazu. Ten ale nese i mnoho konkrétních a hmatatelných stop. Kromě zámku, před kterým právě stojíte, jsou to také například koleje lokální trati Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou. Inicioval budování turistických cest, horských bud i turistických cílů. Za všechny připomeňme **Harrachovu cestu, Labskou boudu a rozhlednu Žalý**. Zasloužil se o to, že byly do Čech přivezeny první lyže. Podporoval českou kulturu i krkonošské umělce. Započal také snahy o ochranu krkonošské přírody, když na Strmé stráni v Labském dole nechal vyhlásit **první přírodní rezervaci** v Krkonoších.

Jan Nepomuk František hrabě Harrach

Zvědavá ulička

Zvědavá ulička

Specifická jilemnická ulička je dokladem podkrkonošské lidové architektury, který byl z převážné části vybudován po roce 1788. Tehdy totiž Jilemníci zachvátil rozsáhlý požár, během něhož byla poničena radnice, většina dřevěných zámekských budov i střecha kostela sv. Vavřince. A proč zvědavá? Domy na západní straně jsou za sebou postaveny tak, aby byl každý další posunut o jednu okenní osu blíže do ulice. Roubenky tak vypadají jako zvědavé tetičky, které vystrkují hlavy, aby zhlédly dění na rynku. V domcích žili převážně řemeslníci. Dodnes jsou všechny chalupy obydlené a k prohlídkám tedy nepřístupné. Vyrazte ale mezi

roubenkami na procházku do dob dávno minulých, protože přesně tak si tu budete připadat.

Šaldův statek

Chráněná roubená chaloupka vedle Zvědavé uličky se jmenuje Šaldův statek – podle rodiny, která jej obývala až do roku 1964. O několik let později začalo stavení chátrat a bylo jasné, že je třeba radikální rekonstrukce. Nakonec byly jednotlivé části domu očíslovány a dům následně rozebrán. Zdravé trámy byly opět použity, ty poškozené nahrazeny a chaloupka vyrostla znovu, ovšem na jiných základech. V současné době je ve statku stylová restaurace.

4 Do Víchové za Kavánovými obrazy

Akademický malíř František Kaván se narodil ve Víchovské Lhotě a okolní krajinu zachytil na plátna svých obrazů. Inspirovala ho k výjimečným dílům, vy se nechte inspirovat k procházce. Klidné cesty se linou mezi poli a loukami, mizí na horizontu, aby se za ním zase objevily a zamyšlily k siluetě západních Krkonoš. Nechte se vést panely naučné stezky a poznejte nejen Víchovou, ale také Roudnici a Křížlice.

Základní údaje o výletu

délka: 11,4 km

časová náročnost: 4 h

převýšení: 318 m

průběh trasy: Vlaková zastávka Víchová nad Jizerou – Studený vrch – Křížlice – Víchová nad Jizerou

doprava a parkování z vlaku vystupte na zastávce Víchová nad Jizerou. Dojedete sem z Martinic v Krkonoších nebo od Jablonce nad Jizerou. Využít lze také linkové autobusy.

trasa v mapě: <https://mapy.com/s/pukudezebo>

V kraji Františka Kavána

Víchová nad Jizerou

Co na trase uďf e

Víchovská stezka za Kavánovými obrazy

Rodným krajem významného českého malíře **Františka Kavána** vás provede naučná stezka. Seznámí vás s místy, která se natrvalo zapsala do duše věhlasného krajináře a promítla do jeho díla. Jistě pochopíte proč. Kraj je to nesmírně malebný. Půjdete po cestách mezi lukami a poli, vyšplháte za dokonalými výhledy na Studený vrch a Chlum, abyste po stránkách sestoupili

k Chlumskému potoku, na jehož břehu sedí roubenky.

Mezi autorova nejznámější díla patří **Podmrak** malovaný ve Víchovské Lhotě roku 1894, který byl o šest let později na Světové výstavě v Paříži oceněn zlatou medailí. Jeho díla jsou dodnes zastoupena ve sbírce pražské Národní galerie. S některými z jeho děl se seznámíte dnes cestou, zevrubněji poté v Krkonošském muzeu v Jilemnici, kde najdete **Kavánovu galerii**.

Stezka je v terénu značena červeno-žlutomodře. Na každém panelu najdete plánec trasy. Pozor, některé panely jsou oboustranné.

Celá trasa vede po širokých cestách a je vhodná i pro cyklisty.

Houpačka Břízka

V nejvyšším bodě trasy, na Studeném vrchu, stojí osamělá bříza. Poskytla domov i jméno jedné z **Houpaček z hor**.

Tento projekt vznikl díky zkušeným arboristům, profesionálům pečujícím o stromy. Pracují v korunách stromů, často zasazených do krásné krajiny, v místech s výhledem. Stejně chvíle, jaké zavěšení mezi ševelicím listím zažívají oni, chtěli dopřát všem kolemjdoucím. Houpačka je důvodem na chvíli zastavit na místě, které byste jinak možná minuli. Někomu se stane cílem výletu. Dopřeje vám upřímnou dětskou radost z něčeho tak prostého, jako je zhoupnutí. Proto je ve svém volném čase

umísťují do krajiny – celkem už jich po horách i pod nimi visí 14. Každá houpačka má svůj příběh, svého kmotra a citát vygravírovaný do spodní části sedátka. Najděte si na webu jejich mapu a hned máte cíl dalšího výletu.

Zarostlá místa Kavánových obrazů

Další ze stezek věnovaných Františku Kavánovi vás bude provázet druhou polovinou výletu. Dopřeje vám jedinečnou možnost vidět malířovo dílo zasazené přímo do míst, která ho k tvorbě inspirovala. Reprodukci Kavánových děl potkáte dohromady dvánáct. Ukážou vám, jak se krajina dokáže za více než 120 let proměnit. Zasněte se na chvíli a přeneste do Krkonoš přelomu 19. a 20. století.

Daněhlova lípa ve Víchově

Evangelický kostel v Křižlících

Křižlice

V obci Křižlice, která je částí Jestřabí v Krkonoších, žije 134 obyvatel. A stojí tu dva kostely. Jak vznikl tento zajímavý nepoměr?

Malý dřevěný kostelík stál v Křižlících již v 15. století a v obci se po celá staletí rozvíjelo protestanství. Vzhledem k odlehlosti obce se rekatolizace místních obyvatel dařila je velmi těžko. Po vydání tolerančního patentu vznikl v Křižlících největší evangelický sbor v Čechách a dokázal shromáždit dostatek

finančních prostředků k výstavbě kostela. Tak započala historie evangelického kostela, který vtiskl obci jedinečnou atmosféru.

Rekatolizace sice nebyla zcela úspěšná, i přesto vznikl v Křižlících kromě sboru evangelického i sbor římskokatolický. Kostel svatého Jana Křtitele je o třicet let mladší než kostel evangelický, obě stavby jsou od sebe vzdáleny jen asi 200 metrů. A obě jsou památkově chráněny. Jisté je, že až budete na Křižlice hledět z protilehlých kopců, určitě si je s žádnou jinou obcí nespletete.

5 Okolím Jestřabího v Krkonoších

Pojďte na boží místo uprostřed lesa, kam byste jinak cestu hledali jen marně. A přitom ke kapli Panny Marie kdysi putovala celá procesí, ať už na bohoslužbu, nebo za zázračnou vodou, která jim ulevila od různých neduhů. Vyzkoušet její sílu můžete i vy. Jisté je, že vás osvěží, stejně jako klid tohoto místa, které je jako stvořené k rozjímání.

Základní údaje o výletu

délka: 9,1 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 535 m

průběh trasy: Jestřabí v Krkonoších – Zabylý – Stromkovice – křížová cesta u kaple Panny Marie – Jestřabí v Krkonoších

doprava a parkování výlet startuje od autobusové zastávky, kam dojedete od Jilemnice. Pokud využijete osobní automobil, pak ho můžete ponechat na parkovišti Jestřabí v Krkonoších.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/puzamanala>

Jestřabí v Krkonoších

Co na trase uvidíte

Jestřabí v Krkonoších

Obec Jestřabí v Krkonoších jako by šplhala po kopcovité krajině a toto její specifické rozložení jí dodává malebnost a rázovitost.

Vznikla spojením tří obcí – Jestřabí, Roudnice a Křížlice. Jejich klid hlídá vrch Kobyla, pod jehož dohledem půjdete ke kapli Panny Marie a křížové cestě. Doprovázet vás budou krásné výhledy, ten nejhezčí z nich si užijete, pokud z trasy odbočíte na bývalé polní letiště na Daňkově vrchu. Odtud dohlédnete až do Českého ráje nebo k Ještědu.

Stromkovice

Slyšeli jste už slovo „plampalák“? Není to jazykolam, ale starý krajový výraz pro tkalce. Tkalcovství bylo také hlavní domácí prací, kterou si mohli místní přivydělat na živobytí. Chudá horská políčka by sotva stačila na užití celých rodin. Krom toho se po chalupách

také navlékaly korále nebo perle. Dnes tvoří obec kolem šedesáti chalup, které jsou rozestý po severním a severozápadním svahu kopce Kobyla. Spojují je kamenem vysypané cesty nebo vyšlapané pěšiny. Žádné asfaltky, až na jednu. O odlehlosti tohoto místa svědčí také fakt, že telefon sem byl zaveden až v roce 1998. Zní vám to jako z jiného světa? To je v pořádku, přesně tak si tu budete připadat.

Stromkovická kaplička

Zastavení křížové cesty

Kaple Panny Marie

Uprostřed lesa ve Stromkovicích vyvěrá „Boží voda“. Pramen podle nábožné písně objevila nevidomá žena, kterou k němu dovedl sen, jenž se jí několik let opakoval. Když si omyla nemocné oči vodou, prohlédla. O zázračné vodě se začalo po horách mnohé vyprávět a případů uzdravení přibývalo. A proto byla v tomto místě vystavěna dřevěná kaplička zasvěcená Panně Marii, která k nevidomé ženě ve snu promlouvala.

I na tak odlehklém místě se konají dvakrát ročně bohoslužby, a to za hojné účasti věřících z okolí Stromkovic. Původní kaple ovšem chátrala a roku 2007 musela být stržena. Díky

iniciativě a financování Správy KRNP byla za pomoci sdružení Zdravé Krkonoše postavena kaplička nová. Je dřevěná, stejně jako socha Panny Marie uvnitř. Podél lesní cesty, která ke kapli vede, jsou na sloupech umístěny obrazy **křížové cesty**. Dříve byly obrazy zavěšeny na stromech a chránily je svou energií, proto prý tyto stromy odolaly mnoha pohromám a zůstaly pevně stát, i když se okolní les lámal v náporch vichřice.

Tohle místo je zkrátka boží, stejně jako voda, která tu vyvěrá. Ať už věříte v cokoli, až hustý les prostoupí světlo a mezi kmeny stromů se objeví zvonička, až se osvěžíte zázračnou vodou, bude vám chvíli lépe po těle i po duši.

6 Do Poniklé za dědictvím UNESCO

Pokud jste někdy projížděli obcí Poniklá po hlavní silnici směrem na Harrachov, pravděpodobně vás vůbec nenapadlo, jaké poklady ukrývá srdce vsi na kopci nad cestou. Stačí odbočit směrem na Tuláckovu návěs a nechat si vyprávět příběh krkonošské perly, která již více než sto let zdobí vánoční stromky u nás i v zahraničí. A poznat řemeslo chudých horalů, které se v původní podobě uchovalo pouze v tomto jediném místě světa.

Základní data je o výletu

délka: 4,4 km

časová náročnost: 2 h

převýšení: 105 m

průběh trasy: Poniklá, železniční stanice – Tuláckova návěs – Rautis a zpět

doprava a parkování poniklá je dobře dostupná vlakem na trati Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou. Pokud můžete, nechte auto v Martinicích u nádražní budovy a vyrazte na projížďku podél Jizery. Omezený počet aut může zaparkovat také u železniční zastávky Poniklá.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/budopalame>

Co na trase uvidíte

Poniklá

Obec Poniklá uchovává cenné kulturní dědictví, přesto je to místo pro mnohé stále neobjevené. Historie obce je spojena s těžbou železných rud i plátenictvím Inu. Opravdový rozkvět ale zajistil obci až podnikavý Jan Hajna, který do Krkonoš přinesl **umění foukání skleněných perel**. Po chalupách se začaly po večerech foukat perličky a z nich se potom vyráběla bižuterie. Později začali chudí skláři navlékat

perle na drátek a vytvářet napodobeniny věcí, které viděli kolem sebe – vznikaly tak košíčky, letadla, pavoučci a samozřejmě hvězdičky. A tehdy se skleněné perle poprvé zatřpytily na vánočních stromcích. Od té doby se v procesu výroby mnohé nezměnilo. Perličky, které se vyfouknou, nabarví a nařežou ve firmě **Rautis**, následně putují do chalup, kde je šikovné ruce navlékají na drátek.

Poniklá je tedy místem, kde tradiční řemesla stále přežívají. Je protkaná řadou cest a pěšinek, které vás dovedou ke krásným výhledům a romantickým zákoutím.

Tuláčkova návěs

Srdcem obce je návěs pojmenovaná podle hrdiny rakousko-pruské války Jiřího Václava Tuláčkoví. Stojí na ní ranně barokní **kostel sv. Jakuba Většího**, který je nejstarší zachovalou kostelní stavbou západních Krkonoš. Pokud jste na výletě s dětmi, oceníte malé **vodní hřiště** před místní školou. Archimédův šroub zásobuje nerezové vodní prvky i pískoviště vodou přímo z protékající strouhy, nebude-li tedy zrovna příliš sucho, pusťte děti sem a sami se usadte na lavičce s výbornou kávou z krámku Nad věcí.

Rautis

Je to již více než 150 let, co se perle v horách foukají. Jak? Foukač nahřál v komíhavém plamínku skleněnou trubičku a foukl. Znovu nahřál a znovu foukl. Za jeden den takto zvládl vytvořit i více než 3 tisíce unikátních perlí! Práci foukačům usnadnil vynález strojku s pumpičkou, který vyfoukl do trubičky perle najednou, a ještě všechny navlas stejné. Vzniklá klaučata se stříbřila zevnitř a barvila zvenčí. Teprve poté se perly nožkem jedna od druhé oddělovaly. Přestože uplynulo tolik let, v rodinné firmě **Rautis**

Roubenka v Poníklé

v Poníklé se perle stále foukají, stříbří, barví, řežou a navlékají na drátky. A to vše navíc pořád ručně, téměř stejně jako na počátku cesty krkonošské perly. Právě proto je tento unikátní proces výroby zapsán na **Reprezentativním seznamu nehmotného světového kulturního dědictví lidstva UNESCO**.

Přesvědčte se o tom v rámci **exkurze** a buďte na chvíli součástí příběhu těchto perliček. Prohlédněte si celý postup výroby a držte v rukou práci perlařů. V kreativní dílně si totiž sami můžete některou z ozdob vyrobit. Exkurze do výroby probíhají denně, přede-

vším v letní sezoně doporučujeme si čas prohlídky předem rezervovat.

Muzeum krkonošských řemesel

Sice mimo vaši trasu, ale opravdu jen malý kousek, se v rozložitě stodole nachází Muzeum krkonošských řemesel. Vypráví příběhy o těžké obživě horalů, kteří ji nacházeli především v drobném rolnictví, při zpracování lnu a tkalcovství. Nástroje a výrobky, které tu uvidíte, jsou dílem místních řemeslníků.

7 Vysocký naučný okruh

Výlet romantickou krajinou je lemován výhledy do všech stran i tabulemi naučné stezky, která vám o tomto kraji prozradí mnoho zajímavého. Povede vás po klidných cestách, po nichž sestoupíte až do údolí Jizery. Potkáte na nich místa, která netáhnou stovky turistů, ale pojí se se zajímavými událostmi, lidmi a především atmosférou.

Základní údaje o výletu

→ délka: 10,8 km

časová náročnost: 4 h

převýšení: 298 m

průběh trasy: Vysoké nad Jizerou – Jilem – Hradsko – Dykova skála – Márinkův kříž – Vysoké nad Jizerou

doprava a parkování auto zaparkujte přímo na náměstí Dr. Karla Kramáře ve Vysokém nad Jizerou.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/favumemepa>

Cestou do Vysokého nad Jizerou

Co na trase uďf e

Vysoké nad Jizerou

Malé městečko Vysoké nad Jizerou voní čerstvým chlebem z vyhlášené místní pekárny. Je to město výhledů i neméně vyhlášeného špičatého vysockého zelí. Překvapí vás ale mnoha dalšími výjimečnostmi. Právě zde je udržována nejdelší ochotnická tradice v republice, o čemž se přesvědčíte během

Krakonošova divadelního podzimu, kterého se každoročně účastní desítky souborů z celé země. Je také rodištěm **Karla Kramáře**, prvního ministerského předsedy samostatné Československé republiky. Na okraji města se nachází specializované pracoviště chirurgie ruky a plastické chirurgie, kam se za skvělou péčí jezdí odkudkoliv. Ačkoliv místní říkají, že „ve Vysokém je půl roku zima a půl roku zejména“, za klidem a romantickými procházkami sem bez obav a s teplou bundou určitě zase rádi vyrazíte.

Vlastivědné muzeum

Máte-li možnost, začněte váš výlet právě tady. Vlastivědné muzeum přinese odpovědi na mnohé otázky o této části Krkonoš, jejích tradicích, řemeslech i způsobu života v průběhu let. V každém ročním období vás okouzlí **pohyblivý betlém Jana Metelky**. A že nebylo vůbec jednoduché ho do muzea umístit! Autor totiž betlém rozdělil mezi své potomky. Muzeum jednotlivé části získalo, sestavilo, postavičky přivedlo zpět k životu a před očima návštěvníků ožívají dodnes. Neméně řemeslně cenný je soubor modelů krkonošských chalup, které vyrobil místní řezbář František Hanuš pro Národopisnou výstavu v Praze v roce 1895. Krakonoš na sebe prý umí brát mnohé podoby, a proto si ho lidé představovali všelijak. Sbírka jeho rozličných figur je toho důkazem.

Divadlo Krakonoš

Budova divadla Krakonoš poskytuje zázemí stejnojmennému ochotnickému souboru, který divadelní tradici města udržuje již od roku 1786. Věnuje se také divadlu loutkovému. A pořádá prestižní národní přehlídky amatérského divadla, dnes známé jako Krakonošův divadelní podzim.

Zřícenina hradu Nístějka

Malý hrad založil ve 14. století rod Valdštejnů, aby střežil zemskou cestu v údolí Jizery. Býval nejvýše položeným hradem v Pojizeří. Jen o necelých dvě stě let později jej však poničil požár a od té doby byl hrad pustý. Současné torzo o jeho původní podobě mnohé nevypovídá, ovšem díky archeolo-

Nístějka

Dykova skála

gickému výzkumu víme, že zde pro bezpečnost hradu stávala věž, která stejně jako dva příkopy chránila přístup k hradnímu paláci na skalisku.

Dykova skála

Malá skála z křemičité břidlice nese jméno básníka Viktora Dyka, který ve Vysokém několik let pobýval a při svých houbařských procházkách se na skále často a rád zastavoval pro pravidelnou dávku krásných výhledů. Na jejím temeni je umístěn žulový balvan přivezený z toku řeky Mumlavy od harrachovského Nového Světa, kde básník také pobýval. Dnes je skála ukrytá v porostu a výhledy se proto potěšte z nedaleké louky.

Márinkův kříž

Ve stínu lípy stojí na pískovcovém podstavci litinový Márinkův kříž, který do místa s překrásným výhledem umístili rodiče studenta, jenž tragicky utonul v Labi. Vybrali si pro jeho památku krásné místo! Vy tu posedte na lavičce a za šumění listů si užijete rozhled po západních Krkonoších.

Městské sady

Rónova cesta vás od Márinkova kříže povede podél jeřábů k městským sadům. Pod vzrostlými stromy tu stojí sochy významných českých autorů, které vás doprovodí ke kostelu sv. Kateřiny Alexandrijské. V tomto Parku básníků stanete tváří v tvář Karlu Havlíčku Borovskému, Antonínu Sovovi a Viktoru Dykovi.

8 Po trati Pojizerský Pacifik do Pasek nad Jizerou

Tentokrát vás zveme na výlet vlakem. Samozřejmě se dá dojet autem i přímo do Jablonce, ale z okna vlaku toho mnoho uvidíte i cestou a můžete se navíc kochat všichni společně. A až uvidíte nádraží v Martinicích v Krkonoších, nebudete litovat. Je krásné a jedinečné, stejně jako trať, na jejíž koleje skrz něj vstoupíte. Vlak vás svezí do Jablonce nad Jizerou, odkud se vydáte do kraje Zapadlých vlastenců. Projdete jeho odlehlými klidnými zákoutími až k hospodě Na Perlíčku zvané lidově Prdek, odkud na celý kraj shlédnete.

Základní data o výletu

délka: 13,2 km

časová náročnost: 5 h

převýšení: 395 m

průběh trasy: Jablonec nad Jizerou – Paseky nad Jizerou – Památník zapadlých vlastenců – chata Na Perlíčku – Ptačí stezka – Čermákovy Rovně – Sklenařice – Jablonec nad Jizerou

doprava a parkování výlet začíná v Martinicích v Krkonoších, kam dojedete vlakem ve směru od Trutnova, Vrchlabí a Staré Paky. Jedete-li autem, můžete ho ponechat před nádražní budovou. Poté nastoupíte do vlaku, který vás svezí po lokální trati zvané též Pojizerský Pacifik do Jablonce nad Jizerou. Po stejných kolejkách se také vrátíte zpět do Jablonce. Spoje tu jezdí každou druhou hodinu.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/bunefopoza>

Pojizerský Pacifik

Kostel sv. Václava v Pasekách nad Jizerou

Co na trase uvidíte

Lokální trať Martinice v Krkonoších – Rokytnice nad Jizerou

V památkově chráněném areálu **železniční stanice Martinice** vstoupíte na trať 042 z Martinic v Krkonoších do Rokytnice nad Jizerou. Měří něco málo přes 20 kilometrů. Až na úvodní úsek lemuje a křížuje řeku Jizeru. Proto se jí přezdívá Pojizerský Pacifik. Pokud budete pozorní, napočítáte na trati mnoho mostů, mostků a propustí. Dodávají jí na malebnosti a jedinečnosti. Váš také železniční viadukt za zastávkou Jablonec nad Jizerou-Hradsko sehrál svou roli ve filmu „**Jak vytrhnout velrybě stoličku**“.

O výstavbu tratě se v roce 1898 zasloužil hrabě Jan Harrach a tímto významným krokem posunul Krkonoše směrem k turistickému a průmyslovému rozkvětu. Vždyť do té doby se mezi Rokytnicí a Jilemnicí cestovalo pouze dostavníkem a cesta trvala přes 2,5 hodiny! Vlak stejnou vzdálenost urazil za 40 minut a pojal neporovnatelně více osob i nákladu.

O významu trati pro Krkonoše, osobnosti hraběte Harracha i místech podél trati vypráví **Průvodce po trati Pojizerský Pacifik**. Můžete si jej zdarma vyzvednout v hale martinického nádraží. Jedete-li po trati s dětmi, přiberte také hru do vlaku s názvem „**Jízda s hrabětem**“. Je poučná, ale zároveň nabízí zpestření samotné cesty formou her pro celou posádku.

Jste-li v Krkonoších během letních prázdnin, pak si vyhledejte termíny **Krkonošských**

železničních víkendů. Během nich se po trati prohání parní mašina nebo motorový Hurvínek a na peroně martinického nádraží to žije rodinným programem.

Jablonec nad Jizerou

Od vlakové stanice se vydáte po modré. Ta vás dovede do centra města, kterému se v Krkonoších říká Jabloneček, dříve též Český Jablonec. Snad aby se odlišil od toho nad Nisou. Vyrazíte-li na výlet o víkendu, máte možnost nahlédnout do malého muzea s názvem **Četnická stanice**. Nachází se v budově městského úřadu a představí vám kromě četnických uniform a dalších dobových exponátů také historii města. Expozici vás provede její autor, který ji naplnil příběhy i předměty již ve svých šestnácti letech. A až

provozujete muzeum velmi malé, jeho nadšení a vyprávění vás vtáhne. Trasa vás poté povede zpět k Jizeře, projdete areálem **Pilištata** s dětským hřištěm, koupalištěm a sportovním zázemím. Pak už Jizeru překročíte a vyrazíte do kraje Zapadlých vlastenců.

Paseky nad Jizerou

Až budete procházet po cestě zvané Planýrka nejstarší částí Pasek, pochopíte, že název slavného románu **Karla Václava Raisa** je více než výmluvný. Zvlášť když si přimyslíte sněhové závěje, odmyslíte elektřinu, auta, rolby a sněhové pluhy... Možná právě své odlehlosti a nedostupnosti vděčí Paseky za uchování tradiční tváře i výstavby, za malebnost a klid, který tu pocítíte. Jsou jednou z nejceněnějších krkonošských lokalit ucho-

Starý včelín

Památník zapadlých vlastenců
v Pasekách nad Jizerou

vávající lidovou architekturu roubenek
zdobených lomenicemi.

Památník zapadlých vlastenců

Václav (Věnceslav) Metelka byl předlohou hlavního hrdiny románu *Zapadlí vlastenci*. A právě tomuto učiteli a písmákovi je věnována velká část expozice krkonošského muzea Památník zapadlých vlastenců. Vznikl v bývalé farní budově u kostela sv. Václava, od kterého se vám naskytne překrásný výhled na západní Krkonoše. V současné době patří muzeum Správě KRNAP, která se zasloužila o nedávnou rekonstrukci budovy i zajímavé expozice. Pojednávají například o **krkonošské houslařské škole**, kterou Metelka založil a ve které se zrodily housle

slavné po celém světě. Průvodkyně vám tu ale povědí jednoduše vše, co vás bude o Pasekách zajímat.

Chata Na Perličku a Ptačí stezka

Chatě Na Perličku místní neřeknou jinak než Prdek. Dobře se tu vaří, mile obsluhuje, točí místní originální pivo Prdecký Perlík a v jednom ze stolů je ukrytá hra čamburína. Přímo tudy prochází naučná Ptačí stezka. 12 zastavení = 12 ptáků, se kterými se seznámíte. A protože naučné tabule připravovali místní, nabídnou mnoho zajímavého čtení a provedou místy, na která byste možná jinak vůbec nepřišli. Máte-li času a sil dost, výlet si o okruh Ptačí stezky protáhněte.

9 Z Františkova na Hlídky na Stráži

Do Rokytnice nad Jizerou se vypravte na krátkou rodinnou procházku do vyhlídkového lesoparku na vrcholu Stráž (nebo také Strážník). Cesta je pohodlová, až na závěrečnou část vede po vrstevnici a zvládnete ji i se sportovním kočárkem. Hlídka na Stráži je místem, kde strávíte klidně i půl odpoledne. Čtyři vyhlídky, odpočinkové lavičky, stezky mezi stromy, spousta šišek a keře plné malin vás tu pozdrží.

Základní údaje o výletu

délka: 6,7 km

časová náročnost: 3 h

převýšení: 191 m

průběh trasy: Františkov – Sachrův hřeben – Na Stráži – Hlídka na Stráži a zpět

doprava a parkování autem dojedete do Františkova nad Rokytnicí nad Jizerou a zaparkujete na placeném parkovišti Pod Družbou. Platit zde lze prostřednictvím QR kódu, automat nehldejte.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/puteporave>

Pohled na Rokytnici nad Jizerou

Co na trase uvidíte

Františkov

Malá horská ves je součástí Rokytnice nad Jizerou. Koncem 17. století ji založil hrabě Harrach. O životě v této osadě a řemeslech, která poskytovala místním živobytí, se dozvíte mnohé v **Muzeu a galerii Starý kravín**. Uvidíte tu i obrázky, jak to nad Rokytnicí dříve

ve vypadalo. Řemesla tu navíc doslova ožívají během speciálních programů, kdy máte možnost vidět řemeslníky i umělce při práci s přírodními materiály, dívat se jim pod ruce a sledovat, jak dřevo nebo kov opracovávají a tvarují podle svých představ. Jste-li v Krkonoších během léta, hledejte v kalendáři akcí dřevo- nebo kovosochání.

Muzeum neleží na vaší trase, došli byste k němu po žluté a znamenalo by to asi kilometrův zacházku.

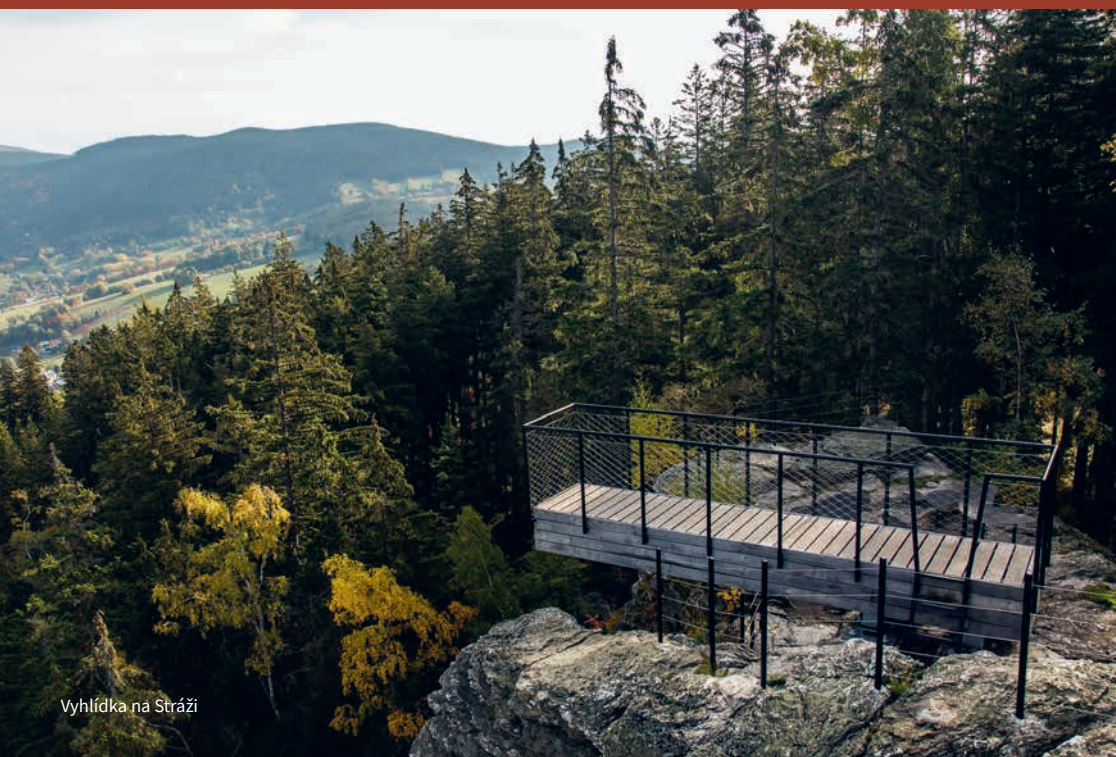
Naučná stezka Okolo Rokytnice

Poznávací okruh objímá celé město Rokytnice nad Jizerou a vede po úbočích hor, které ho obklopují. Dohromady měří 11 kilometrů, celý je tedy vhodný spíše pro cyklisty. Ale je skvělým doplňkem každého výletu, na kterém naučné cedule potkáte, protože vám povypráví o místech, kterými procházíte.

Hlídka na Stráži

Vyhlídkový lesopark na vrcholu Stráž je cílem vašeho výletu. Z rozcestí Na Stráži k němu můžete dojít dvěma způsoby. Červená cesta je přímější, znamená ale prudké stoupání a s kočárkem ji neprojdete. Budete-li se držet naučné stezky Okolo Rokytnice, půjdete drobnou oklikou, ale po širší lesní cestě, kterou i se sportovním kočárkem zvládnete.

Obě cesty vás dovedou na místo, které kdysi hlídkám pomáhalo střežit naše hranice před vpády nepřátelských vojsk. V případě nebezpečí zapálily ohně a kouřovými signály varovaly další strážce na Kozákově a hlouběji v Čechách. Dnes již vrch Stráž nestřeží hlídka lidské, ale patroni z kovu a dřeva. Nejsou to běžné rozhledny, mají svůj příběh, jedinečné provedení a význam. Čtyři vyhlídky získaly jména i podobu z erbu města, podle čtyř obcí, které se kdysi spojily v Rokytnici nad Jizerou. **Liška, Ovce, Medvěd i Horník** jsou novými strážci hranice, na skalách bdí dnem i nocí. Nabízejí dobrodružství, protože zdolat je není jen tak, zvlášť dětské nožky s tím budou mít práci. Otestujte, kdo z rodiny je bystrý jako liška, silný jako medvěd, houževnatý jako ovce a odvážný jako horník. Možná právě proto, že horník strávil svůj život pod zemí, je jeho vyhlídka nejbliž k obloze. A vyžaduje nejvíce statečnosti.

Vyhlídka na Stráži

V okolí Rokytnice nad Jizerou

TIP – Razítkovací hra Pohádkové Krkonoše

V informačním centru v Rokytnici nad Jizerou si můžete zakoupit malovaného průvodce razítkovací hrou Pohádkové Krkonoše. Získáte s ní tipy na další skvělé zážitky, které vám naplní klidně celou dovolenou. Poznejte spolu jedinečnou přírodu i zábavná místa v našich horách, sbírejte razítka a užijte si výlety ušité dětem na míru.

Brožura vás provede 43 místy (+ 1 prémiovým zážitkem), na kterých můžete

za návštěvu získat razítko. V terénu jsou označena samolepkou. Zároveň poradí, co dalšího v místě navštívit, nebo nabídne alternativu při špatném počasí. Hry a kvízy zabaví děti cestou nebo při čekání na oběd. Razítka si otisknou přímo do brožurky a ještě si mohou zasoutěžit o prima ceny!

První razítko otisknete přímo v informačním centru a vysloužíte si ho právě zdoláním Hlídek na Stráži.

Do světa Pohádkových Krkonoš vstupte přes webové stránky www.pohadkove.krkonoše.eu

10 Z Rokytnice přes Dvoračky do Harrachova

Nedlouhá, avšak na stoupání poměrně náročná trasa spojuje dvě nejznámější střediska západních Krkonoš. Za výhledy tentokrát vystoupáte podél Huťského potoka. Projdete úbočím Lysé hory, na kterou sice v zimě vede lanovka, v létě se však na její vrchol nedostanete. Je chráněn pro výskyt vzácné květeny. Sestoupíte do sklářské a dřevařské osady Rýžoviště a za doprovodu bzučení včel doputujete do Harrachova.

Základní data je o výletu

→ délka: 10,8 km

časová náročnost: 4,5 h

převýšení: 514 m

průběh trasy: Rokytnice nad Jizerou, Horní Rokytnice – Huťský vodopád – Dvoračky – Ručičky – Rýžoviště – Harrachov

doprava a parkování do Rokytnice doporučujeme dojet autem. To ponechte na parkovišti u autobusového nádraží, případně lze využít také P2 – P4 u lanovky Hoření Domky. Z Harrachova se poté do Rokytnice dostanete linkovými autobusy nebo linkami 1 a 5 Krkonošských cyklobusů.

trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/gedujulame>

Enkláva Dvoračky

Co na trase uđf e

Rokytnice nad Jizerou

Horské město leží v dlouhém údolí Huťského potoka, obklopené vrchy Stráž, Lysá hora a Čertova hora. Rokytnice šplhá od řeky Jizery až vysoko na úbočí hor, a tak je rozdíl mezi spodní a horní částí města téměř 1 000 výškových metrů. Huťský potok dává svým jménem tušit sklářskou minulost města.

Po vyčerpání zásob dřeva sklářské hutě zanikly. Historie Rokytnice je spjatá též s těžbou stříbra či mědi, stejně jako s pašeráky, kteří se vydávali na nebezpečné výpravy za hranice, aby v sousedním Slezsku opatřili poptávané zboží. O napínavých honičkách mezi pašeráky a strážci hranic vypráví Pašerácká stezka.

Dominantou Rokytnice je budova radnice, na jejíž věž můžete vystoupat a nechat se unést nezvyklým pohledem na město i okolní vrcholy z výšky 37 metrů.

Huťský vodopád

Huťský potok vyvěrá pod boudou Dvoračky a stéká po svazích Lysé hory. Vodopád na jeho horním toku není nikterak mohutný, kouzlo mu však dodávají okolní, převážně bukové lesy. Když se na podzim jejich listí zbarví do všech odstínů žluté a červené, vypadá vodopád jako tenká stříbrná nitka proplétající se batikovaným kabátkem. Celkem je vysoký přes 16 metrů a obdivovat ho můžete z vyhlídky nad ním.

Dvoračky

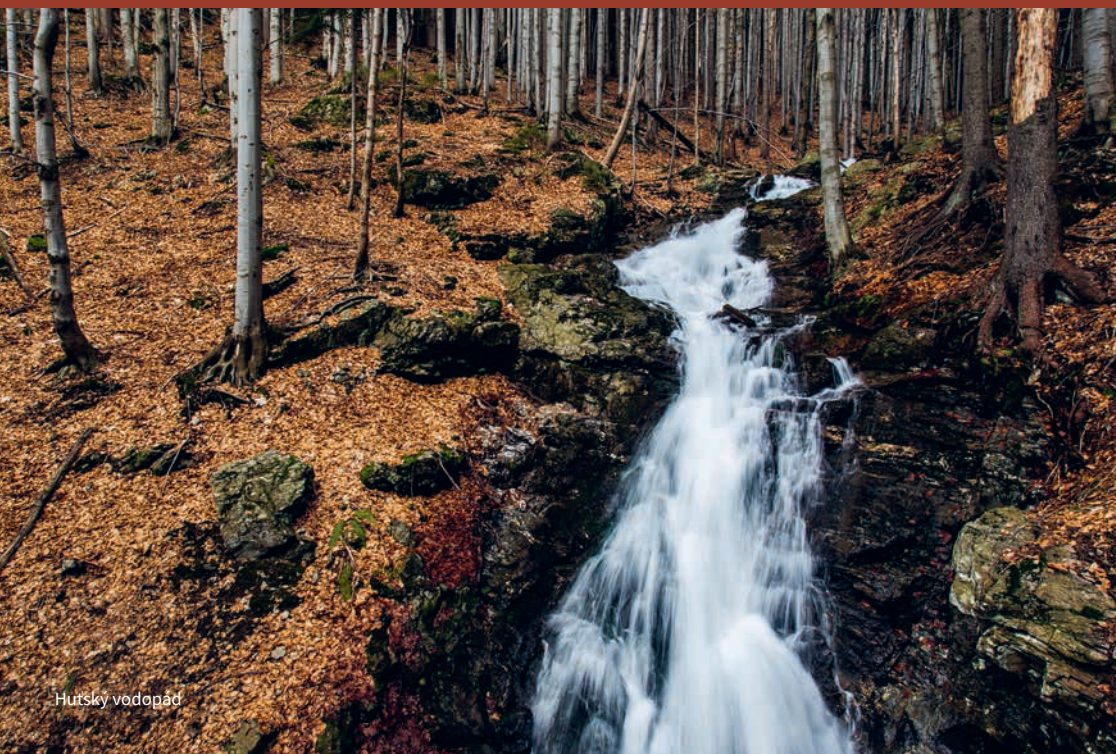
Nejslavnější boudy západních Krkonoš kdysi patřily k panskému dvoru, odtud tedy jejich název. Mají bohatou historii, která započala koncem 17. století. Tehdy tu však stávaly spíše salaše než boudy. Kolem Dvoraček stoupá také jedna z nejstarší stezek – Česká, po kte-

ré se choďovalo již v 10. století k Labské louce a dále do Slezska. Stejně tak po ní putoval i průvod královéhradeckého biskupa, který se roku 1684 vydal **vysvětit pramen Labe**. Říká se, že právě na Dvoračkách padl únavou jeden z velbloudů, který nesl jeho rekvizity.

Dvoračky jsou také spojeny s rodem Harrachů, který se významně zasloužil o jejich existenci. Konávaly se tu sjezdy na rohačkách i lyžařské závody. A vyráběly vyhlášené sýry, jako například bylinkový hořčák z kozího tvarohu. V současné době je bouda Dvoračky renovována kvůli poškození statiky dřevomorkou. Nové stavbě je však zachován původní duch.

Vycházková trasa Liška

Celkem 20 kilometrů měří vycházková trasa Liška. Vede z Harrachova přes Dvoračky na Zlaté návrší a okolo Vosecké boudy zpět.

Huťský vodopád

Vycházková trasa Liška

Nabízí 8 informačních panelů zaměřených na lesnictví a horskou přírodu, odpočinková místa s atrakcemi pro děti a překrásné výhledy. Vy se na ni napojíte u Dvoraček a dovede vás až do Harrachova.

Ručičky

Významnou křižovatku turistických cest střeží socha Krakonoše a typický dřevěný přístřešek, který schová pocestné před akutní nepohodou. A proč ručičky? Protože z rozcestí se rozbíhá pět cest, jako pět prstů z dlaně. Malíček vede k horní stanici lanové dráhy Hoření Domky, po prsteníčku jste přišli od Dvoraček, prostředníček by vás přivedl k Vosecké boudě, po ukazováčku půjdete dále do Harrachova, zatímco palec by vás vrátil zpět do Rokytnice.

Včelí naučná stezka hraběte Harracha

Na závěr výletu se projdete po stezce, která vám odhalí život včel i včelařů. Právě včelařství bylo jedním z mnoha odvětví, kterým se hrabě Jan Harrach intenzivně věnoval a o jejichž rozkvět se zasloužil. Stezka má celkem deset stanovišť a je lemována včelími úly; každý je trochu jiný, podle toho, z jakého časového období pochází. Krom toho posledního (pro vás prvního), to ve všech bzučí a skutečně se v nich žije. Med si dokonce můžete cestou zakoupit, a to na stanovišti č. 4. Procházíte-li stezkou v parném létě, využijte dobrého přístupu k Ryzímu potoku a jeho tůňek k osvěžení.

11 Z Harrachova na Krakonošovu snídani

Řeka Mumlava pramení pod dohledem Kotle a Harrachových kamenů na Harrachově louce. Protéká Harrachovem, aby se v jeho části zvané Mýto vlila do Jizery. Její název prý pochází z německého výrazu murmel, což bychom mohli přeložit jako „mumlat“. Užijte si tedy její mumlání po celou dobu výletu, tam i zpět. Povede vás k vodopádu, který nemá v Čechách obdoby, a na významnou turistickou křižovatku, na níž podle krkonošských poudaček před obhlídkou svého revíru snídá i sám Krakonoš.

Základní data o výletu

→ délka: 11,7 km

🕒 časová náročnost: 4 h

🏔️ převýšení: 331 m

🔄 průběh trasy: Harrachov – Mumlavský vodopád – Krakonošova snídane a zpět

🚌 doprava a parkování v létě využijte páteční linky č. 1 Krkonošských cyklobusů, která propojuje západ s celými horami. Mimo letní sezonu je to se spojením horší, pak doporučujeme dorazit autem a v Harrachově zaparkovat na placeném parkovišti Autobusové nádraží.

📍 trasa v mapě: <https://mapy.cz/s/murotucame>

Expozice Šindelka v Harrachově

Co na trase uđf e

Expozice Šindelka

Až se vypravíte z autobusového nádraží po modré k Mumlavě, potkáte jako první budovu s názvem Šindelka. To proto, že se zde dříve vyráběl šindel – dřevěná střešní krytina z rovného smrkového dřeva bez suků. Dnes už se tady ale nic nevyrábí, posledních 60 tisíc šindelů bylo v roce 1934 použito na střechu staré Labské boudy. Žulový dům je dnes jako jedna z expozic Krkonošských muzeí Správy KRNP otevřen každému zájemci o lesnictví a myslivost, ať se již bude chtít seznámit s málo známými a dodnes aktuálními obory lidské činnosti, nebo jen strávit příjemnou chvíli za sychravého počasí.

Hravá naučná stezka Liščí

Pokud vám bariéry nevdají, odbočte z asfaltové cesty na hravou stezku, kde si můžete chvíli vyzkoušet pohybovat se lesem jako mazaná liška. Děti čekají překážky a prolézačky, prolezou liščím doupětem, přeskáčou potok, prolezou větvemi stromů. Dozvědí se, jestli je čistotnější liška, nebo jezevec. Stezka vás dovede až k Mumlavě, kterou přejdete po mostě, a k vodopádu pak můžete pokračovat tudy. Je to ale kamenitá nepevněná cesta.

Mumlavský vodopád

Jen dva kilometry od Harrachova hučí nejvodnatější z krkonošských vodopádů tvořený stupňovitými žulovými bloky. Je sice

„jen“ deset metrů vysoký, zato mohutný, obzvlášť v jarních měsících. Mumlava tu teče divoce širokým korytem plným balvanů, oblázků a nebezpečných hrnců. Více o jejím toku povypráví naučná stezka, na kterou se tu napojíte.

Naučná stezka Živá mrtvá Mumlava

Pokud je název Mumlava odvozen od slova mumlat, nenechte se zmást. Může evokovat jemnou, něžnou řeku. Mumlava ale umí být i velmi divoká, o čemž svědčí nebezpečné **obří hrnce** (nebo také čertova oka) v jejím korytě. Hrnce jsou menší i velké jamky, které jsou tak pravidelné, jako by je do kamenů někdo vysoustružil. Ve skutečnosti je do

hornin vytvarovala voda, respektive štěrk a drobné kamení, které se zachytily ve zprvu drobné prohlubni a voda tam jimi vířila tak dlouho, až vytvořila hrnc. Tomuto procesu (rotačnímu pohybu vody s pevnými částicemi) se říká evorze. Největší hrnc Mumlavy už je spíše kotel, má rozměr 7 x 5,5 metru. Zaměřit si takové místo s klidnou tůňí by mohlo být velmi nebezpečné. Hrnce jsou hluboké i přes dva metry! Víř má velkou sílu a těžko se mu uniká zpět na hladinu.

A proč se naučná stezka jmenuje Živá mrtvá Mumlava? Protože v Mumlavě, na rozdíl od jiných krkonošských řek, skoro nic nežije a není to vinou člověka. Proč? Tuto a mnohé další odpovědi si již přečtete na jedné z šesti zastávek stezky, která vás dovede až na Krokonošovu snídani.

Údolí řeky Mumlavy

TIP: Bezbariérové Krkonoše

Ať už vám putování po horách komplikuje kočárek, vozík nebo hole, nemusíte se vzdávat objevování krásných míst. Právě pro vás jsme v Krkonoších společně s organizací No Limits vyznačili 10 nejlepších bezbariérových tras, které vedou údolími i po hřebenech; stoupání se sice nevyhnou, ale jejich

povrch je vždy dobře sjízdný. Na trasách jsme také vytipovali bezbariérové možnosti občerstvení či odpočinku. Všechny trasy projeli lidé na mechanických nebo elektrických vozíčkách, jsou tedy ověřené. Přesto – vedou v Krkonoších, v horách, kde se terénním nerovnostem nevyhneme ani na asfaltu. Komplikací mohou být i odvodňovací svodnice. Lidé s hendikepem budou potřebovat občas pomoci.

Pravidla chování v KRNAP

Připomeňme si pár základních pravidel, která je třeba dodržovat, abychom uchovali poklady krkonošské přírody. Nejsou složitá a nebudou vás nikterak obtěžovat při vašem dobrodružství.

- **Základní pravidlo zní – zůstaňte na cestě!** I když se zdá, že okolo cest roste jen obyčejná tráva, ty opravdové skvosty mohou být našim očím skryty, ale jsou tam. Toto pravidlo platí v klidových územích, která tvoří jen 22 % rozlohy parku, ale uchovávají to nejvzácnější.
- **Dopřejte klid krkonošské zvěři.** I když se chováme tiše, ví o nás. Potřebuje hnízdit, tokat, lovit i odpočívat.
- **Netrhejte planě rostoucí květiny.** S výjimkou invazivních druhů, které uzurpují místo těm původním. Například lupinu si klidně do vázy utrhněte, prokážete tím krkonošským loukám službu.
- **Nevstupujte na neposečené louky.** Neposečené jsou totiž záměrně. Rostliny potřebují semenit a být opylovány. Nekažme jim to.

- **Neničte les.** Nevstupujte ani na ničem nevjíždějte na zalesněné plochy.
- **Chraňte prameniště a vodní toky.** Voda, která v Krkonoších pramení, osvěží mnoho poutníků. Třeba i vás a vaše děti. Neznečišťujte proto prameniště ani vodní toky.
- **V lese ani nikde jinde v Krkonoších nekempujte a nerozdělávejte oheň.** Jedna jiskřička stačí k velkému neštěstí.
- **Co si do přírody přinesete, to si zase odnese.** Nezanedbávejte stopy. Koše v horách nehledejte. Když se svačina vešla do batůžku celá, vejde se tam i obal nebo slupka. Potřebujete si odskočit a na budou je to daleko? S tím si příroda poradí, pokud v ní kromě biologické stopy nezanedbáte i ubrousek.
- **Na kole jezděte pouze za denního světla a pouze po vyznačených trasách.** Na lyžích pouze po sjezdovkách a vyznačených skialpových trasách.
- **Drony nechte doma a pyrotechniku zrovna tak.** Ani lampiony štěstí tu nevy pouštějte.

Vybavení na túru

Nezapomínejme, že Krkonoše jsou jediné české hory s vysokohorským rázem a na jejich vrcholcích vládne nehostinná arkticko-alpínská tundra. Občas tu bývá tak větrno, že ani dobrá větrovka nemá šanci, a rychlé proudění vzduchu mění počasí mnohdy jinak, než meteorologické radary předpovídaly. Každý výškový metr je znát, co se týče teploty skutečné i pocitové. V nevlídných horských podmínkách vám rychle dojdou síly a váš příběh se tak snadno může stát další historkou do sbírky Horské služby. Jak dopadne, je i na vás. Důkladná příprava a výbava vás neochrání před nebezpečnými situacemi. Ale může vašemu příběhu dopsat šťastný konec.

Před výletem proto sledujte počasí, ideálně zhlédněte webkamery na horských hřebenech. Zjistěte si maximum informací o trase – o její náročnosti, možnostech úkrytu i občerstvení, o omezeních a uzavírkách. Ty najdete na veřejném mapovém portálu Správy KRMAP – <https://ags.krnap.cz/mapy/prohlizecka/>.

Co nesmí chybět v batohu, pokud vyrážíte na túru do hor:

- Nabitý mobilní telefon s aplikacemi Mapy.cz a Záchranka
- Lehká bunda, která neprofoukne
- Nákrčník a čelenka nebo čepice proti větru
- Slabší rukavice (v chladnějším období)
- Lékárnička
- Opalovací krém a sluneční brýle
- Náhradní oblečení (především funkční triko a ponožky)
- Jídlo a dostatek pití

Vše o tom, jak se pohybovat na horách bezpečně, najdete podrobně zpracované zde: <https://www.krkonoše.eu/bezpecne-po-horach>

Setkání s vlkem

Je to již více než sto let, kdy byl vlk na našem území zcela vyhuben. Nyní si k nám postupně opět hledá cestu. Návrat vlků pozorujeme s respektem a často s obavami. Jsou na místě? A co dělat, pokud se s vlkem na svých cestách po Krkonoších setkáte?

Vlk je před člověkem plachý

Vlk je divoká šelma a strach z napadení je tak pro člověka přirozený. Riziko, že k útoku dojde, je ovšem skutečně extrémně nízké. Od roku 1974 není v Evropě prokázán případ, že by zdravý vlk zabil člověka. K napadením došlo velmi vzácně a pouze od jedinců nakažených vzteklinou.

To proto, že vlk je před člověkem plachý. Straní se značených cest a na nich ho tedy pravděpodobně nepotkáte. Stát se to může v lese mimo značené cesty. Ani tehdy není panika na místě. Stačí dát vlkovi čas a prostor k ústupu. Mladí jedinci mohou být zvědaví. Zaplašíte je silným hlasem nebo hlukem. Rizikovým faktorem může být přítomnost vašeho psa. Mějte ho tedy pro jistotu na vodítku. Vlk by ho mohl v lese vnímat jako konkurenci a případný střet by pro pejska nejspíše nedopadl dobře.

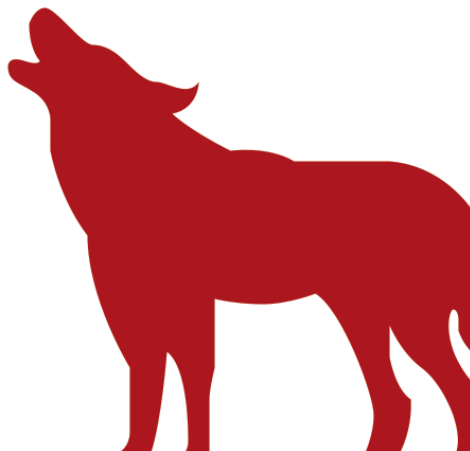
Jak tedy správně postupovat při setkání s vlkem?

- Nepřibližujte se, vlka nepronásledujte.
- Vlka nikdy nelákejte na potravu a nekrmte.
- Pokud se nevzdaluje, snažte se o klidný ústup.
- Couvejte, neobracejte se k němu zády, neutíkejte.
- Pokud se k vám vlk přibližuje, pokračujte v ústupu, dělejte hluk (zpívejte, tleskejte, křičte).

Info

Každé setkání s vlkem je skvělé nahlásit Správě KRMAP, a to na mail kmikslova@krnap.cz nebo tel.: 731 533 895. Důležité informace jsou čas a místo setkání, případně i fotografie či video.

Zdroj a další informace:
<https://www.navratvlku.cz/>

Bezbariérové Krkonoše

Houpačky z hor

Krkonošské cyklobusy

Mapový portál KRNP -
uzavírky

Pohádkové Krkonoše

Pojizerský Pacifik

Pravidla chování

Krkonošské výlety – západ

Vydala Správa Krkonošského národního parku v roce 2025

Text: © Alena Cejnarová

Fotografie: © Kamila Antošová, Radek Drahný, Pavel Musil,
Valerián Spusta, Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu
na Benecku a okolí, archiv DMO Krkonoše

© 2025, Správa Krkonošského národního parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

ISBN: 978-80-7535-199-9

CEJNAROVÁ, Alena. Krkonošské výlety - západ.
Vrchlabí: Správa KRNP, 2025. ISBN 978-80-7535-199-9.

NEPRODEJNÉ.

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)